

TIẾNG-DÂN

La Voix du Peuple
Mỗi tuần xuất-bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

Cải tư lợi của ta là cái lợi khi đi thường để khỏi mất ta một cách dễ chịu.
(PASCAL)

GIÁ BÁN
ĐỒNG PHÁP: NỘI NĂM 1.500, SÁM THÁNG 2.800, BA THÁNG 4.100
NGOẠI QUỐC: NỘI NĂM 2.500, SÁM THÁNG 4.500, BA THÁNG 6.500

DEPT. LEGAL
BẢO-QUẢN
Số 123, đường Đông-Đa, H.
Giấy-thiệp nội số 62
Giấy-thiệp: TIẾNG-DÂN 801

VIỆN DÂN-BIỂU VÊ PHIÊN BẢO-CỬ MỚI

Cuộc tổng tuyển cử vừa xong, thế là viện Dân biểu Trung kỳ, nay đã thuộc về lớp bảo cử mới (có người cũ mà đắc cử lại cũng là mới), rồi sẽ có ban trị sự mới, phiên thường trực mới và ông nghị trưởng mới.

Phạm một cơ quan hay một đoàn thể mà xuất sản trong xã hội nào, tất nhiên không là cái bản tướng của xã hội ấy mà nảy ra một cái hiện tượng khác. Xã hội Việt-Nam đương nằm trong cái trường hợp xanh vàng lơ đãng: từ văn học-chánh trị cho đến nghệ nghiệp gì gì, cũng là nhập mới cũ chung vào một lò mà ăn chung ở lộn với nhau. Hiện tượng phiên Dân biểu bảo cử mới này cũng thế. Bởi vậy nên nói mới là mới về phiên bảo cử mà thôi. Bằng nói về nhân vật thì ở trong có lớp Hán học, có lớp Tây học, có quan hưu và có người về các giới khác.

Đầu tiên là lớp Hán học, có quan hưu và có người về các giới khác. Nhưng một cái phần sự chèo chống trong một chiếc thuyền mà chiếc thuyền ấy là do dân cử thì hành khách và hàng hóa trong thuyền tức là phần nhân dân, nếu như sao lái và thủy thủ có chút sự hiểu biết, thì trên cái mặt biển sóng gió bất thường kia, đều đi hại không phải là nhỏ.

Nói đến chuyện đi thuyền tất nên chú trọng đến chỗ quan yếu là người cầm lái, mà người cầm lái tức là nhân vật trưởng mới, có đủ tư cách mà nhất là có công tâm công đức để làm đầu cho viện mới mà chăm lo việc dân, cho Dân viện có nhiều điều thực hiện hơn trước, khỏi đến nỗi mất lòng tin nhiệm của phần đông. Các ngài vẫn cũng hiền lành chính phủ đã lập ra một cái cơ quan dân cử, tất cũng sẵn lòng thế theo nguyện vọng của dân, không chỉ phó những chuyện lóc loẹt bên ngoài, nghe đọc diễn văn cũng đủ việc, mà làm cái kho chứa cho lời than trách của công chúng vậy.

Khóa bảo cử Dân-biểu cũng như khóa thi ngày xưa, 4 năm một lần, tức là có một phiên mới. Cái mới đó không phải là về vang cho viện mà cốt nhất là những người trong khóa ấy có lẽ làm nên công việc bổ ích cho nhân quần xã hội kia. Chỉ phiên trị sự và ông nghị trưởng cũng vậy. Không phải được ngồi cái ghế nghị trưởng là vinh / làm thế nào cho xứng với chức trách của cái ghế muốn một cái gì.

Ông nghị trưởng phiên này, con đời ngay cử sau chưa biết là ai, nhân vật chuyên « khóa bảo cử cũng như khóa thi » vậy xin dẫn hai chuyện dưới đây gọi là lời chúc mừng và cũng là lời trung cáo cùng ông nghị trưởng mới:

1) Trâu-Trí (曹) đời Minh thì đồ (Giải nguyên (Thủ khoa), bạn ông lời mừng và tán khen, ông có câu thi: «Chùa Long Tuyên nợ một anh đồ, thi bằng Tam ba mới đồ đầu. Lâm việc trên đời làm chửa trọn, việc gì các bác kẻo trầm trở.» (Long tuyên am nội cụ chử sinh, sơ chiếm Tam ba đệ nhất danh—Thiên hạ thượng đạ nan liêu sự, chử quân hà sự mãn tuồng kinh).

VAN-VAN XỔ SỐ QUỐC-TRÁI

Đông-Pháp lần thứ 16
Những số sau này trúng 100% (Tiếp theo)

46 254	55 090	63 102	72 881	79 895
46 305	55 035	63 130	72 958	80 043
46 322	55 038	63 332	73 095	80 074
46 332	55 072	63 419	73 131	80 123
46 399	55 369	63 909	73 217	80 171
46 803	55 472	64 012	73 380	80 206
46 813	55 552	64 131	73 417	80 243
47 285	55 628	64 387	73 445	80 257
47 316	55 640	64 402	73 468	80 346
47 326	55 714	64 572	73 472	80 358
47 342	55 769	64 720	73 628	80 420
47 391	55 830	64 945	73 715	80 476
47 439	55 838	65 369	73 854	80 514
47 736	55 837	65 587	74 039	80 557
47 793	56 101	65 720	74 207	80 760
48 141	56 457	65 745	74 288	80 935
48 465	56 529	65 822	74 298	81 103
48 503	56 594	65 908	74 314	81 175
48 818	56 790	66 135	74 475	81 239
48 843	56 801	66 135	74 467	81 268
48 989	56 814	66 430	74 670	81 348
49 443	56 862	66 560	75 195	81 518
49 486	56 876	66 585	75 212	81 542
49 534	57 140	66 623	75 268	81 568
49 685	57 182	66 625	75 509	81 617
49 701	57 375	67 021	75 673	81 689
49 777	57 618	67 140	75 845	81 922
50 022	57 762	67 208	75 890	81 985
50 579	57 806	67 398	75 896	82 053
50 683	57 938	67 440	76 060	82 186
50 736	58 001	67 447	76 112	82 250
50 850	58 163	67 640	76 270	82 261
50 874	58 226	67 677	76 280	82 278
51 002	58 314	67 859	76 392	82 295
51 021	58 334	67 889	76 459	82 407
51 023	58 357	67 926	76 623	82 608
51 181	59 044	68 262	76 767	82 635
51 398	59 064	68 318	76 771	82 823
51 452	59 137	68 554	76 895	82 826
51 566	59 206	68 665	76 917	82 875
51 711	59 243	69 211	77 084	82 981
51 757	59 256	69 285	77 155	83 103
52 042	59 274	69 357	77 210	83 179
52 257	59 483	69 462	77 262	83 229
52 278	59 533	69 628	77 307	83 313
52 411	59 542	69 606	77 332	83 325
52 440	59 671	69 730	77 426	83 395
52 573	60 032	69 916	77 568	83 510
52 597	60 038	69 956	77 525	83 677
52 682	60 373	69 988	77 542	83 794
52 711	60 536	70 026	77 592	83 853
52 766	60 711	70 550	77 758	83 877
53 058	60 802	70 485	77 872	83 987
53 149	60 833	70 745	78 076	84 244
53 308	61 288	71 349	78 243	84 301
53 334	61 418	71 390	78 414	84 368
53 349	61 623	71 679	78 645	84 392
53 561	61 819	72 004	78 866	84 408
53 609	62 027	72 095	78 805	84 413
53 689	62 028	72 151	78 786	84 532
53 977	62 097	72 155	79 086	84 635
54 091	62 266	72 349	79 529	84 841
54 430	62 789	72 517	79 689	84 721
54 676	63 845	72 530	79 743	84 844
54 693	63 911	72 537	79 784	84 940
54 806	63 960	72 696	79 880	85 080

1) Người ta nói rằng là triều đình nhỏ.
CHUYỆN ĐỜI
Đơn nguyện lưu, đó ai hiểu được

Theo như thuật nhân quả xưa và nay, người ta nói rằng là triều đình nhỏ, người ta nói rằng là triều đình nhỏ, người ta nói rằng là triều đình nhỏ... (text continues with a story about a man's fate and a lesson learned)

Xử vụ ám sát
Khuyến - dương - Nghị
Đông-kinh, 11 Sept. — Tòa án Hải quân nhóm tại Hoàng-lân (Yokohama), đã xử vụ án những viên võ quan thành niên về tội ám mưu đảo chính và đã giết chết Thủ tướng Khuyến dương Nghị ngày 15 mai 1932. Quan chức lý xin chém 3 người, bỏ tù chung thân 3 người, còn 4 người nữa thì bỏ tù từ 3 năm tới 6 năm.

Một thư diễm mới
DỪNG BẢNG NƯỚC BIỂN
Người Tây-ban-Nha Duy-ly-Tô năm 1928 phát minh một thứ máy dùng sức tay động nước biển để sinh sức điện: đã thí nghiệm mấy năm nay, nhưng ít ai chú ý đến. Nay định cũng chính phủ hợp tác. Theo lời nhà phát minh ấy thì có thể dùng sức điện sinh ra này để làm công việc bơm nước, mà phí điện bởi được nhiều. Nhà ấy nói: «Đầu nước triều lên xuống thế nào cũng dùng được.»

TIN THẾ-GIỚI
Nội các mới Tây-ban-Nha, Hội của Lerroux, đã thành lập ở đó nhóm hội đồng (13 Sept.). Ông Herriot trong khi đã lịch 8 Ngụ có ông ông Liviot đi học ở Madrid trong một tổ hiệp ước về quân sự giữa Pháp và Nga (14 Sept.).

LẠI CÂU CHUYỆN NỘI-CÁC

Kỳ báo trước kia, Tổng đốc có hai thuật toán lịch sử Nội-các triều Nguyễn, rất được độc giả chú ý, nhất là bạn thanh niên. Vì việc trong các nhà vua, nhất là việc bản triều, dân gian không có sách vở và không ai được thấy, có chăng chỉ xếp trong các chạp trong xã quê mà thôi. Vì thế nên có nhiều độc giả viết thư khuyên bản báo xếp môn sử liệu ấy mà lên tạp chí đăng báo cho công chúng cùng xem, việc gì riêng chuyện cá nhân nhà, còn hơn chuyện xưa bên Tây bên Tàu kia.

Bản báo vì tài liệu thiếu thốn, không sao tìm được lòng độc giả, song thành thạo có sự tiếp được chuyện gì, xin công hiến này.

Nội-các ta hình như là triều Minh-mạng, mà vua Minh-mạng là một ông minh quân, 10 đời là ông vua ông tổ tiên lịch sử mấy triều đại, nên sách phòng nhân và trường phái rất là nghiêm minh, không ai che đậy đối trở được.

1) Năm Minh-mạng 12 (1831), Thái lang bộ Hộ sang biên các vụ là ông Lê-tôn-Quyên. Ông Quyên là một tay văn học nổi danh ở Hán-cáo, rất được vua yêu, ai cũng biết tiếng. Phụng chỉ giao ra bài thi này cho « thu thành » lời phụ chú có chữ « Thanh-viên-huyền » (青川縣) mà các thuộc viết làm là « Thanh-châu » (州). Như thế xem qua mà lý lẽ là sai, làm sao thấy được chữ Thanh-viên. Vì vậy mà của mặt tỉnh của Đức Minh-mạng, không sao cho được.

Vua hỏi ông Lê-tôn-Quyên, ông ta có thể không muốn nhận cái lời ấy là tại Hội đồng Nội-các, thì ông ta nói rằng: «Đấy là ý theo như trong sách người xưa. Sao biết là như, ông lại có gan đem ra có kia để thử ý cho hợp với lời của mình. Minh làm mà việc thì nhận, để là một đứa bày rồi, lại để cho kẻ khác là hai đứa bày; để cho người khác làm cho người ta vốn không quý mà trở nên người quý, ấy là ba đứa bày. Chỉ một mặt chữ mà ai cũng không biết cho nó ra thế nào!»

Các thuộc là Trần-ly Đạo đứng ra hạch ông Quyên và tên là vua Việc sự giao sẽ có một phái bộ của Hội đồng yêu cầu đại xá chánh trị phạm ở Đông - Dương sang điều tra ở xứ ta.

Độc giả không quên rằng chính nhờ Hội đồng yêu cầu đại xá cho chánh trị phạm Đông Dương vấn động rồi thì mới có Paris nên tâm người bị tội Đại hình Saigon xử tử về rồi mới mới phát một là đơn của nhà văn sĩ Romain Rolland xin đại xá chánh trị phạm ở xứ ta. Lá đơn này được nhiều người ký tên biểu đồng tình như các ông: Đốc to Jean d'Alsace, Edouard Anton, Louise Antan Lars, Henri Barbusse, Armand Bour, Paul Brulat Armand Charpentier, giáo sư Marcel Coben, Edouard Dejardin, Léon Frappé, Alzir Hoffa; có đạo Henri Hucher; Lucien LeForge, Henri Lormand, René Mesran, Marcel Martinet, Pierre Morhange, M. Parisot-Maurice, Maurice et Magd'vire Paz; Trạng sư Pilard, Irissias Rémy; Trạng sư Roblin, Han Ryner; trạng sư Jacques Sadoul, Paul Signac, trạng sư Viennay, Andrée Vieille, Léon Werth.

Hội đồng yêu cầu đại xá còn định từ ngày 9 đến 17 Septemvơ sẽ mở một cuộc lệ quyên góp cho đã 10.000 quan để cho một phái bộ sang xử này.

Quả có thư diễm này, máy ra cái gì có thể mà bọn bình dân mới dùng được chăng. Không thì chỉ nhà giàu mới dùng được diễm thôi.

ANNAM LỊCH SỬ

HÃY NÊN HÚT THUỐC LÁ JOB

THỜI ĐAM

LUẬN ĐÀN

Một đũa dự đoán đáng chú ý

Nói cuộc biến hóa ở Viễn đông thì hiện nay đã biến hóa, khác hẳn thế ngày trước, của gì nói ba năm sau. Song cái đầu đề trên đây là của một nhà ngoại giao Tàu dự đoán...

Từ cuộc biến hóa ở Viễn đông thì hiện nay đã biến hóa, khác hẳn thế ngày trước, của gì nói ba năm sau. Song cái đầu đề trên đây là của một nhà ngoại giao Tàu dự đoán...

Đông thời quốc gia Anh, Nhật, nhân viên đã bắt đầu gây mối bất bình, Anh đã bắt đầu với Nhật, tất nhiên hợp sức với Mỹ xem thế, như Viễn đông một mai hữu sự thì lấy sức một mình Nhật mà chống với Anh, Mỹ, ngoài là 3 đối với 10, Nhật có khối nguy không?

Còn phần Nga, từ năm 1917 đến 1927, vì chính sách không đồng với các nước, nên nhiều nước nghi kỵ. Song từ năm 1928 trở đi, để đối phương chằm, sẽ học hỏi các nước khác. Hiện cuộc Liên-châu khởi ra chính gặp khoảng sẽ học hỏi các nước khác để hoàn thành, bắt đầu khởi sự sẽ học hỏi các nước khác, nếu không có sự mà can thiệp vào cuộc Liên-châu kia. Nay thì các nước đối với Tô-Nga, trên trường bang giao đã dần dần khôi phục. Sẽ học hỏi các nước khác từ 2 này đến năm 1937 sẽ hoàn thành. Vậy đến lúc bấy giờ, Tô-Nga hẳn Mỹ mà cũng chống với Nhật, cũng là việc có thể xảy ra.

Nhưng phải biết Mỹ Nga chẳng phải thương yêu gì Trung-hoa mà can thiệp vào cuộc Viễn đông này đâu, chẳng qua vì quyền lợi họ ở Trung-hoa cần phải bảo vệ mà muốn giữ quyền lợi ấy thì phải duy trì cuộc Bắc-Miền.

Thế là trong khoảng 3 năm kỳ chính là vấn đề sống của người Trung-hoa. Nếu Trung-hoa mà sụp đổ thì phòng hộ của họ thì liền đứt mối dây họ vọng. Trái lại, không đứt mối dây thì dần dần có thể sống cũng không khỏi cuộc liệt cường công quốc sau này. Mà về phía người Nhật hơn thì còn nói gì nữa, nói về Trung-quốc, nghiên cứu làm ông ông về thương vụ Viễn đông này, thì họ cho là có một trời kia rung phất.

Lời dự đoán trên, nhường cho độc giả suy nghĩ. K. Q.

HOTEL D'ANNAM (Quinhon)
Phòng nghỉ sạch sẽ, ăn uống tinh khiết và vui vẻ, có garage ô tô.
PHAN THANH KHUYẾN
Quảng-ly

Tình cảnh các thầy giáo ở thôn quê

Từ nhà nước giao cho các làng tự thu tiền học phí, đặt người thủ quỹ để cử thành phát lương cho các thầy giáo ở làng mình, thực dĩ sinh ra lầm lỗi bất tiện.

Thầy giáo tuy là nhà nước bỏ ra dạy mặt dân, nhưng nay ăn lương của làng thì cái quyền xem xét, hạch lọc các thầy, đều ở trong tay làng. Thầy giáo nào khéo nịnh nọt, thủ phụng máy ông dân anh làng, thì mọi việc đều ứn thối; bằng không biết thủ phụng là bộ sinh ra thù hận, ghen ghét.

Thì dụ: gặp họ hoặc bà con họ đi ngoài đường mà không kịp chào; mỗi tháng lương không kiếm gói chè lại; biển; đang giờ học, thấy họ đi qua mà không ngừng giảng bài lại để ra mời vào trường tiếp chuyện; ngày khai giảng và lễ tết niên không sắm rượu trầu lại chào họ, đều là bị họ ghét.

Mấy ông cầm cương trong làng mà đã thù hận, có dễ chịu đâu. Các thầy giáo dù có chăm chỉ dạy dỗ đến đâu, họ cũng cho là lời biếng, trễ nải, vô hạnh kiêu, rồi kiếm cách làm cho các thầy phải cách, phải đi ngay, hoặc họ xúi học trò đứng đi học; hoặc họ kêu nài với quan trên xin bãi trường, vì lương thầy cao, quá, dân làng không đóng góp nổi...

Khốn nạn quá! Xuất thân ra làm ông thầy, ngày chỉ biết lo bổn phận mình, lo sao cho học trò mau tiến bộ, chứ còn thì giờ đâu mà nghĩ đến việc đi làm cái, thủ phụng khắp mọi nơi cho đẹp ý mọi người được!

Nói đến lương bổng lại càng tồi tệ hơn. Tuy đã có giấy quan sắc các lý trưởng phải thu nộp tại thủ quỹ cho đủ số lương từng quý một để đến tháng có tiền phát cho các thầy giáo, nhưng họ chỉ thu dần từng tháng một; nếu thu được nhiều, họ cũng chỉ nộp cho thủ quỹ từng tháng, trễ đến tháng sau cũng chưa biết chừng. Lại còn mướn tiền riêng nữa.

Đầu tháng, các thầy giáo lại nhà thủ quỹ lĩnh tiền, thì người thủ quỹ nói chưa thu được. Thói lệ đành phải quay về. Hôm sau đến thì người thủ quỹ lại đi vắng; chiều chục mồi mà vẫn không thấy bóng ở đâu. Cứ thế mãi đến ba bốn ngày, lương vẫn chưa lĩnh được. Làm thầy vì lòng mà phải năn nỉ nói với người thủ quỹ thì họ ra bộ nhún nhún cười rằng để họ sẽ vay giúp cho số lương trước, rồi khi nào thu được họ sẽ trả đi. Một chục bạc lấy trước chỉ được có 9 đồng, thế mà làm thầy cũng phải nhấm mất viết biếu lại nhận và cảm ơn nữa!

Trường tình cảnh thầy nào nhà đã ăn tiền và được bỏ gần nhà thì cũng còn đỡ chút; làm thầy ở xa phải trọ lại nhà người ta, hoặc đem vợ con theo tự nấu nướng lấy ăn, thì lại còn khổ hơn nữa: cuối tháng rồi, vợ con đã hết gạo ăn, nếu lương chưa có thì gạo đâu mà nấu? Trong khi cấp bách, đã lại đến 30

phần cũng phải nhấm mất vay mượn!

Tình cảnh các thầy giáo ở thôn quê lúc này thực chịu nhiều điều khổ cực, mà quan trên nào có xét thấu đến nỗi này cho đâu!

Ngọc-Sơn

L. T. S. - Bài trên này nói cái tình thế các bác làng đối với thầy giáo, không khác và rõ một tầm ảnh hưởng chúng công xóm. Tuy tự trong cũng có làng có người khá, theo lối nuôi thầy từ ngày xưa, song rất ít; và ngày xưa, một trò nhỏ học quanh năm, lấy một vài đồng bạc là nhiều, ngày nay thì tiền nhiều hơn, nên cũng khó giữ cái tình thân thiện trong thầy nhà.

KHO CHUYÊN

Gần đây Chánh phủ Xô-viết (Nga) đã đưa các máy va đập trước lần để lấy vàng bạc và của châu báu. Bao nhiêu cũng lấy được nhiều đó, đây khi đào tới máy va đập Alexander thì thấy quan tài trống rỗng. Người ta nói rằng khi chôn, chủ này chỉ chôn đi mà thôi, còn đi hái của về lấy thì nghĩ rằng đời sau thì nào họ cũng đào mà lấy ra nên vậy chứ chẳng gì hết.

Vừa rồi có một người Khách Quảng Đông tên là Lane Song Chóng và người vợ Anam tên là Quang-thị-Tiến, đều có chôn trong một đống cát một, qua Hải dương (Bắc Kỳ) về việc tuyên truyền. Nhà chuyên trách đã bắt được và đi cho giải về Hanoi.

Vấn đề kỹ Sư địa Trương công Đương, sau khi bóc tem gián thu chờ bằng tàu bay đã bị bắt, và từ ngày ấy đến nay vẫn bị giam tại nhà tù Hanoi. Sáng hôm 11 9 tên đã đem ra xử và tuyên án phạt: 5 năm không được làm việc nhà nước, 10 tháng tù và 100 quan tiền phạt.

Ngoài đình Mào, đã nhiều lần bị bắt Mào phải đưa ra xử trước phiên hội đồng tòa binh tại Hanoi kỳ năm kia, bị kết án khổ sai chung thân. Thỉnh ăn rồi, Mào bị giam lại nhà Phan Hữu Lộ là tôi, rồi giải lên Sơn la. Lúc trên ấy vì thiếu thẻ không hợp. Mào thường đau ốm luôn, nên Mào đã chết ở trên Sơn la rồi. Mào năm nay độ 30 tuổi. Thế là xong một đời người.

HOÀNG VIỆT HÌNH LUẬT
Chỉ Pháp, Anh Việt và Hộ Hải
Ban hành theo tờ Ngày 3 Juillet 1933
NHÀ H. Đ. L. P. & H. U. K. U. A. N.
Gởi mandat và mua trước
ngày 30 septembre 1933
thì được hưởng giá đặc biệt
là 2\$00. Từ ngày 1er octobre
trở đi thì định giá là 3\$00
(Theo mức giá hiện tại)

Employés & Ecclésiastiques
Pensionnat de Famille
18 Rue Doudard de Lagrée
Bến-gự - HUẾ
Etudes surveillées tous les soirs
par PROFESSEUR BACHELIEN

VIỆC TRONG NƯỚC

HUẾ

Cuộc diễn thuyết
Trọng sự Tavernier nhận đi ra Bắc ghé lại Huế, lối thập ba 19/9/33 vừa rồi có diễn thuyết tại Quốc lộ giám, nói về vấn đề sử ký Việt-Nam, vấn đề mà ông đương lưu tâm khảo cứu để soạn lấy soạn ra một bộ sách hoàn toàn.

Buổi diễn thuyết này quan Khâm sứ chủ tọa có các quan tây nam và người trong thành phố đến dự rất đông.

P. V. NGHỆ AN

Lý trưởng nhúng nhiều
Phan-Trụ, lý trưởng làng Hạ-kê, tổng Hải-độ, phủ Hưng-nguyên, mới làm ba bốn tháng mà đã nhiều việc hiệp dân:

1- Kỳ thuế năm nay, làng đã hội lập án bỏ tình dả phụ phí phân minh. Sau vì mưu với mấy người kỹ cựa lập riêng một cái án bỏ thu ngoại, diễn mỗi mẫu 0\$04, đình mỗi người 0\$11, dân có kêu, qua phủ phải thầy nhì về xét, chỉ mười một nhà lúc phải về khỏi phải nộp tiền ấy, còn trước sau thì y cứ thu đủ số, hiện ông phó Địch còn giữ giấy hồ kỹ.

2 Đờng dân hơn hai nghìn trich lực, phủ sức nhận cho hết, vì chưa có tiền, dân kêu tinh, quan Tỉnh sức cho nhận dần tới tháng mười và lại tới xin phủ mang về, bắt dân nộp hết, và bắt nộp mỗi cái là 0\$02 phi tiền. Lý trưởng mới làm mà điều dữ quá!

5 người dân và chức việc kỳ tên

Thú vật vẫn chết dịch
Lâu nay tại hạt Nghệ-lĩnh bị con ma dịch làm hại không ít bị bao nhiêu thú vật! Địch quân dịch ấy đi đến đâu thì thú vật, nhất là trâu bò, chết lả như rạ. Làng ít làng nhiều, lần khắp các nơi không (xem qua trang 3 cột 3)

Nhệ hóa nặng

Những em trẻ mà một bức bùa, 11 cuộn lì nổi, bung to đít rơm, da thịt xanh xao, đại tiện tạch hôi, ngồi đứ ngồi đó là mắc phải Cam-tích. Bệnh này sinh ra bởi vì trẻ em còn đương yếu ớt mà ăn uống không có độ lượng, hoặc ăn phải vật sống thì lâu tiền, nên ngày dần tháng chầy mà mắc bệnh. Nếu xem thường xem khinh, không sớm tìm thuốc PHU-NHƯ CAM-TÍCH, hẳn là đần lầy của bệnh LỢI-SANH-ĐƯỜNG mà sống, thì sau chữa lâu lành mà đời khi gọi đến táng mệnh.

Giá mỗi gói 0\$10
Bản đường chế độ cao, Đoa, Hoàn, Tán rất tinh nghiệm.

Thuốc hóa mỗi gói 0\$10
Tiền thuốc tán 0\$10
Dầu Lợi-Sanh và lớn 0\$20
Dầu Lợi-Sanh v nhỏ 0\$10

Thơ và mandat của M. TRẦN-ĐIỀU
Chỉ định Lợi-sanh-đường
Avenue du Musée TOURANE
Bản đường của thêm nhiều Đại-ly.

CỎ-TINH-BỒ-THẬN
Phương thuốc bồi sức lực, bổ tinh thần kiên-tinh kiên-thần cho các bạn thanh niên, vì tư lực, vì sức lực, vì lao lực mà dột ra bù không:

MỘNG TINH - Bền ngủ mà mau, tự nhiên không mộng mà tinh suốt.
DI TINH - Bền ngủ mà mau, tự nhiên không mộng mà tinh suốt.
HOẠT TINH - Tinh khí bất kiên, nên khi đi lại với đàn bà là bị xuất huyết. Vô luận bệnh nào trong thời kỳ này, dùng thuốc này là khỏi tùy theo nặng nhẹ. Mỗi ve 1\$ - Nếu là giá đặc biệt 1\$

NHÂN-TẠO-HUYẾT
Chuyên - trị: Tinh-thần hao-tàn, khi huyết giảm suy, có tinh cốt sẽ được trường thọ lập và giảng mai mà tiếp trong máu, dù các khớp xương khớp cốt. Đã thử nghiệm:
1) Đau dạ có mang dùng N. T. H. được an thai, bổ huyết, sinh con giỏi hơn.
2) Sơ khi sinh có dùng N. T. H. được dễ già thêm thì thêm sức cho con đáng.
3) Trẻ con cái ghê dùng N. T. H. được thành huyết, trẻ khỏe, già thì mịn màng, chống lùn, không hay mang bệnh gì là và ốm yếu.
4) Sau khi ăn ốm, bất cứ bệnh gì, dùng N. T. H. rất chóng bình phục, ăn ngon ngủ được, khi huyết điều hòa Nam-âm-lâm thì khỏe mạnh. Mỗi chai 1\$20 hoặc 1\$ 7\$20 Mua thuốc, thơ thơ, mandat đi kèm.
M. SINH-HUY
Rue Maréchal Foch 4 VINH

Xin chú ý!

Phổ biến từ 7/7/1933
Mandat NGUYỄN TRUNG THAM 4
Quảng-ly HONGHON
..... Chỉ tới bị bệnh họ thêm trong đó dùng nhiều thế thế mà không giảm bớt đi. Sau dùng 3 hộp thuốc của quý vị thấy thấy hiệu nghiệm lắm. Sau xin gọi 1 hộp lớn 2\$50 theo cách sonnet remboursement cho người bà con thì đáng..... Trần-khang-y. Ven phải phủ Diên-Châu Nghệ-An.
Hà Tĩnh le 4 Juin 1933
Thống trước tôi có mua của ngài 2 hộp thuốc no lao giá 2\$50 đem về dùng lấy làm linh nghiệm vô cùng May xin gọi thêm chỉ 2 hộp nữa theo cách nhận hóa giá ngân như lần trước
Phan-đức-Thành cử phẩm toàn là
A Linh-cảm (HA-TINH)
những học chúng tôi đi đóng tiếp)

PHO-XUAN HỌC-NHIỆU
M. Đường Gia-Hội (Hải-ly)
bổ sức lập an đáng là lập NAM
đến lập HUYET.
Lịch giáo khoa rất là hoàn-hi
Ngh: định quan Khâm - sứ
Trung-hy an 13/9/33 ngày 8-9-33
cáo pháp mà inam một học
CÁC - ĐANG TIÊU - HỌC dạy
bạn trợ đi thì DIPLOME.
TRONG NĂM 1933:
C. E. Primarum (Tổ-học Pháp-Việt)
đi 64, 65, 66.
C. E. Secundarum (Tổ-học Tiểu-
học) đi 22, 23, 24.
C. E. Terciarum (Tổ-học Đại-học)
đi 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

Láng như gương
Chắc như keo

BRILLANTINE VAN-HOAN

Chải tóc rất mịn, rất láng
rất dính, rất mượt, không
có gàu, không rụng tóc.

DÀN ÔNG CÓ NÊN MÃ PHÂN MÔI SƠN KHÔNG?

Không nên làm, 61 nhớt! Nhưng áo quần phải sạch sẽ, mà nhất là cái đầu tóc chó đẻ bồm xồm, để khô coi cho người khác mà lại nhớt nhớt cho mình.

Tóc muốn láng, muốn mịn, muốn khỏi bay tứ tung theo gió, muốn tóc khỏi che mắt, cả lỗ mũi, chơi vào miệng chỉ dùng **BRILLANTINE IDÉALE** mỗi chai 0\$30

Vừa tốt. Vừa rẻ.

KHÔNG THỬ NÀO SẼ NHÌN KIP,
Chế-tạo tại
Hiệu KHUYNH-ĐIỆP

HÓA ĐỒM CHÌ KHẢI
(thủy-hoàn)
Trị các chứng

HO

THAM-THIÊN-ĐƯỜNG 28-30-32 RUE FOU-
TCHOU HAIPHONG

NÊN CHÚ Ý
Muốn dùng - Dầu chủ Thọ - cho khỏi ốm, trước khi mua xin nhìn kỹ cái toa cho giống như cái toa dưới này:

DẦU CHỦ THỌ

TRỊ BÀ CHỪNG

SỮA NESTLÉ HIỆU CON CHIM SỨC KHỎE CỦA TRẺ CON NHIỀU CHẤT BÒ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ sinh và các nhà thương binh...v.v... ở Trung-Kỳ, Bắc-Kỳ và Cao-Mên

Muôn thì được

Muốn sống lâu, lên chức, nhiều tiền, khỏe mạnh, muốn nhiều con cháu, muốn vui vẻ... Xin quý vị hãy nghe theo...

Chớ tin lầm!

Không phải phép tiên! Nay có một người lạ, khi trẻ không sâu răng đau răng, khi già không rụng răng...

THĂNG NHỎ 3 TUỔI

MẠNH MÈ LẠ THƯỜNG Em nhỏ Lê-vân-Phát năm nay được ba tuổi, mập mạp mạnh mẽ lắm...

Bán giá rẻ hơn hết

các tiệm tư lỵ ở TRUNG-KỲ Tại vị: TIỆM BOMBAY MỚI AU-BON-MARCHÉ

Việc trong nước

Tiếp theo trang số mấy chỗ khỏi bị cái họa kỳ. Hiện nay tại hai Nghệ-an, và mấy làng như Xuân-Áng, Xuân-Tiêu, huyện Nghi-Lộc...

Hồ bá Cự và Dương đình Thanh được giảm án Hồ-bá-Cự tức Hồ-tùng-Mậu, quê làng Quỳnh Đồi, huyện Quỳnh Lưu, và Trương đình Thuần quê huyện

PHÒNG - TÍCH

Đưa ông đơn bà vợ 15 thường hay bị, khi cơn no, rứa say với ham tinh dục hoặc khi se no đi ngủ hay đi tắm ngay nhà thụ bệnh gọi là bệnh PHÒNG-TÍCH...

Nghi-Lộc, là người... tòa Nam An Nghệ-an kén án khố sai chung thân đầy vào Kontum để một năm nay.

Thầy kỹ đánh ông Tham Mọi rồi, kỹ giả đi ngang miền Dãy xuyên, Điện Bàn, nghe du luận xôn xao về câu chuyện thầy kỹ tại ông Tham...

Quang cảnh trường bị-thể tỉnh Quảng-Nam Tôi nhớ về nhà, ghé thăm trường cả tôi học lúc nhỏ.

QUẢNG - NAM

Thuốc ghê, thuốc ngứa lở của VINH-HUNG-TUƠNG - Vinh hay có tiếng Mỗi hộp 0\$10

ở mùa nắng mặt trời dọi vào, mùa rét thì mưa dột, gió lạnh; từ đường cái quan đi vào đến lớp học thì bên này nhấp nhòm, nghe nói quan đốc đi từ xa của trường, nhưng chưa có hiện quả.

Nơi tỉnh thành là trung tâm điểm một tỉnh, học trò các nơi đều học tại đó. Mong nhà nước của trường lại để con em đi học được nhờ.

4) Xung quanh trường không có hàng rào, là một điều bất tiện. Nhà trường làm theo chỗ cũ cũng tốt, nhưng phải đắp đất thêm và

nhà trường phải cao 1m50 thì mới tránh khỏi nước lụt. Nhà chơi có nhiều khi đóng cửa trên thiết về các trường như là phải phải trường, chỗ làm cho học trò ngồi thì, mà nhà tiền làm giữa nhà thì thật là bất tiện.

QUẢNG-NGAI

Chuyện vụ hãm đê tôi Về vụ tên Đinh-tiến-Hoàn hiệu lý trưởng Nguyễn-Đình làng An chí, Nghi-hành, mà Đinh lại bị báo rằng Hoàn chèn người lạ mặt (báo Tiếng dân đã đăng mấy số trước).

Đau mình, phong bại nên dùng HÒA - GIẢI - THỦY của VINH-HUNG-TUƠNG Mỗi lọ 0\$30

GIẢI-HUYẾT-ĐỘC P. D. Đ.

Complex block for 'GIẢI-HUYẾT-ĐỘC P. D. Đ.' featuring a bottle image and text: CHUYÊN TRỊ: Đau xương, Nhức gân, Té bại, Mỏi mắng, Ghé chốc, Mày đay.

AI MUỐN BÉO MẠNH, MAU KHỎI CÁC BỆNH?

Complex block for 'AI MUỐN BÉO MẠNH, MAU KHỎI CÁC BỆNH?' with text: [AI MUỐN KHÔNG CÓ BỆNH LAO?] and details about a medicine for tuberculosis.

Dùng sữa "LE GOSSE"

Complex block for 'Dùng sữa "LE GOSSE"' featuring a can image and text: Sữa «LE GOSSE» rất bổ cho tất cả mọi người; có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.

VIÊN BẢ MÔNG

Giáo dục tiêu-thuyết MÔNG Slogan-giá: TRIỆN-TIỀN-SINH Dịch-giá: CHÁU-AN-NHÂN SỐ 27

dải kia. Đêm đông khí lạnh, tuyết xuống sao lờ, đêm đông khuya, tuyết càng làm, cái hơi lạnh kia là cả thế giới vào cõi mộng.

tanh chất thích vì môn gì thì nghiên cứu môn ấy để tinh hơn. Trương lúc ở trường học, nghiên cứu môn pháp luật học, không phải bận đống học ai cũng gọi Trương là nhà pháp luật sao?

Trương lên sinh dạy thì, song chính tiền sanh cũng chưa bước chân ra ngoài đất nước nhà một bước nào. Trong lúc hai người cùng ngồi nói chuyện, một ngọn đèn khuya, nghe tiếng rì rì, đến hát dần lên, Quốc Hoa nói:

Nơi vừa đời tôi, thì người già thì đã đến cửa gọi lớn rằng: Đêm nay có nhiều khách không? Bà Thuận mở cửa ra thì thấy quả là bác Thu Phố.

ti nơi, ra người trầm tĩnh, mà có hơi men vào là nói phở tuôn tuôn, có chuyện gì là tuôn ra hết, lúc say vùi đi, thần sắc cũng phương phi, nghị luận sách học, nghiên cứu nhiều là một nhà hùng biện.

